

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 62

Maribor, sobota 15. marca 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Sofijska pogodba pred sobranjem

PRITISK FRANCOZOV IN ANGLEŽEV NA BOLGARSKO VLADO. — ZUNANJI ODBOR SOBRANJA POGODBO ŽE SPREJEL.

SOFIJA, 15. marca. Po tridnevnem posvetovanju je zunanji odsek sobranja z večino glasov sprejel sofijski jugoslovansko-bolgarski dogovor. Vlada je že sklenila, da predloži to pogodbo z vsemi priveski že v torek plenarni seji sobranja v ratifikacijo.

Z ozirom na to, da je med razpravo v zunanjem odseku cela vrsta parlamentarno zagovarjala Macedonca in njihova dejanja, pa ste Francija in Anglija sklenili, da intervenirajo pri bolgarski vladi. Kakor se v zvezi s tem poroča, je sinoči tukajšnji angleški poslanik Watterlow posetil zunanjega ministra Burova in ga imenom angleške in francoske vla-

de pozval, naj izposluje od bolgarske vlade najostrejša ukrepa proti na Bolgarskem nabajajočim se Macedoncem. V nasprotnem slučaju bi bili Francija in Anglija prisiljeni, da odrečeta dosedanje naklonjenost Bolgarski.

V oficijelnih bolgarskih krogih sicer zanikajo vest, da bi bil poset angleškega poslanika v zvezi s kako demaršo, kljub temu pa oficijozno priznavajo, da je pri tej priliki vendarle šlo za jugoslovansko-bolgarsko razmerje. Uradni krogi naglašajo, da bodo storili vse, kar je v njihovih močeh, da striktno izpolnijo vse določbe sofijskega dogovora.

Naši javnosti!

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« praznuje letos petindvajsetletnico svojega obstoja. Iz skromnih početkov se je društvo razvilo v pomemben kulturno-naroden faktor za povzdigo pevске umetnosti. Z vnetim in smotrenim delom je pomagalo k duhovnemu zblizanju jugoslovanskih plemen, zlasti še z obiskom Beograda v politično nevarnem letu 1910., s svojo založniško produkcijo in z dolgo vrsto koncertnih nastopov po ožji in širši domovini.

Tudi poteče letos 20 let, odkar je pevovodja in artistični vodja »Ljubljanskega Zvona« popularni slovenski skladatelj, urednik »Zborov«, g. Z o r k o P r e l o v e c, čigar ime je tesno spojeno z razvojem in napredkom »Ljubljanskega Zvona«.

»Ljubljanski Zvon« namerava proslaviti svoj jubilej z dvema koncertoma; na sporedu bodo nove, še neizvajane slovenske zborovske skladbe, ki jih je društvo večinoma samo založilo in izdalo. Prvi koncert, ki je namenjen mladini vseh ljubljanskih šol, se bo vršil dne 23. marca dopoldne v Unionu v Ljubljani, drugi, slavnostni koncert, pa dne 24. marca zvečer istotam. Ob tej priliki izide tudi jubilejna slavnostna številka društvene glasbene revije »Zbori«, ki letos že šesto leto prinaša nove zborovske skladbe novejših dobe in glasbeno-književne dokumente minulega in sedanjega časa.

»Ljubljanski Zvon« je poleg svojega koncertnega in založniškega delovanja vedno požrtvovalno sodeloval pri vseh prireditvah narodnih in dobroteljskih društev, zato bodi častna dolžnost naše javnosti, da poseti njegov slavnostni koncert in da ob jubileju moralno in gmotno podpre glasbeno založništvo društva, zlasti glasbeni list »Zbori«, in jim tako zagotovi njih bodočnost.

Petindvajsetletnica »Ljubljanskega Zvona« bodi praznik naše pesmi!

Pevke in pevci »Ljubljanskega Zvona« kakor tudi njegov idealni pevovodja so svojo dolžnost v prospeh te pesmi častno vršili in le naklonjenost javnosti bo pokazala, bo li mogoče uspešno vršiti jo tudi vnaprej.

Žena svojemu možu, ki je raje čital, kakor se z njo razgovarjal: »Jaz bi se rada izpremenila v knjigo, da bi se ti bolj pečal z menoj.«

»Se strinjam s tem,« je odgovoril mož, »toda samo pod tem pogojem, da se izpremeniš v koledar, ki ga moram vsako leto izpremeniti.«

Spominajte se CMp

zacija celo s strankami, ki so čisto slovenskega pokolenja, ki pa iz kljubovalnosti govore nemški. Nemška industrija in nemški kapital sploh uživata polno zaščito oblasti, mnogokrat celo na škodo slovenskega delavstva. Niti sence sledu kakšnega raznarodovanja bodisi na deželi bodisi v mestih. V mnogih naših državnih uradih sede ljudje, ki so med vojno naše ljudi gonili v graške zapore, jih opljuvali in zasramovali.

Takšne so »krivice«, ki se gode Nemcem pri nas in o katerih sta se nedavno v Bruslju na manjšinskem kongresu pritoževala zastopnika naših Nemcev, in takšne so na drugi strani sladkosti, ki so jih deležni naši rojaki pod Avstrijo na Koroškem. Kdor zna misliti, si bo napravil svojo sodbo sam.

Raznarodovanje slovenskega Korotana

pod Avstrijo je v polnem teku. Nele da je avstrijska državna uprava po Mussolinijevem vzorcu uničila slovensko šolstvo, kar ga je še bilo, in da o kakršnikoli pravici slovenskega jezika v uradih ni govora, tudi sicer se dela s polno paro na tem, da se čimprej zabrišejo sledovi slovenstva v njegovi zibelki, tam, kjer so Slovenci svoj čas sami imeli svoje kneze in svoj knežji prestol.

Značilen je članek, ki ga je 7. t. m. objavil nemško-nacionalni tednik »Kärntner Heimat« (Koroška domovina), pisan v nemškem in deloma tudi še v slovenskem jeziku, ki je glasilo koroškega »Heimathunda«. Ta organizacija si je postavila za nalogo popolno ponemčenje vsega Koroškega, kar ga je na podlagi usodnega plebiscita padlo pod Avstrijo. In že pred 2 letoma je započela akcijo za naseljevanje Nemcev iz rajha. »Koroška domovina« poroča v navedenem članku o lepih uspehih te akcije. Iz najrazličnejših krajev nemškega rajha so se naselili na Koroškem večinoma poljedelci in si nakupili zemljišča. Vseh teh naseljencev je doslej že 139, od katerih se jih je naselilo tekom zadnjih dveh let 76, in sicer 29 v nemškem delu Koroške, 47 pa v — kakor pravi »Kor. dom.« — »mešano-jezičnem«, to je slovenskem področju. Dve tretjini vse zemlje, ki so jo pokupili rajhovski naseljenci, je v slovenskem ozemlju. List dodaja konstatacijo, da je zemlja tam cenejša, prilika za vnovčenje pridelkov pa najmanj tako ugodna kot drugod.

Nemški naseljenci so doslej izplačali za zemljo krog 3 in pol milijona šilingov (28 milijonov dinarjev) in sicer vse v rajhovskih markah. Če pridodamo k temu še krog milijon šilingov prometne glavnice, lahko računamo, da so ti naseljenci prinesli v deželo krog 36 milijonov dinarjev.

»Heimathund« je s temi naseljenci v stalnih stikih in oblasti jim gredo na vse načine na roko pri izboljšanju načina kmetovanja in dosegi boljših kvalitet proizvodov. Naseljenci so si ustvarili ne le močne gospodarske organizacije, ampak imajo tudi med seboj po svojih voditeljih stalne zveze, vse pa pod vrhovnim vodstvom »Heimathunda«.

Iz tega razvoja — končuje list — se lahko vidi, da se sveža nemška kritika na Koroško in rodi tudi dobre kulturno-politične in gospodarske uspehe. List končno poziva vsakogar, ki hoče prodati posestvo ali pa izve za kakšno posestvo, ki je na prodaj, naj se obrne na »Heimathund« v Celovcu.

Smisel in tendenca vsega tega dela v zvezi z raznarodovalnimi tendencami državne šolske politike sta jasna. In za nas je tudi jasno, da je to popolnoma ista taktika, kakoršne se v nekoliko drugačni obliki poslužuje fašizem napram našim rojakom v Italiji. Jasno nam je tudi, zakaj te v av-

Reka — svobodna luka

VELIKANSKO OGORČENJE IN DEMONSTRACIJE V TRSTU.

REKA, 15. marca. Na šesto obletnico aneksije Reke Italiji, bo objavljen dekret, s katerim bo Reka z najbližjo okolico in liburnijsko rivijero proglašena za svobodno reško cono pod imenom Kvarnerska svobodna cona. V cono bodo Reka, Volosko, Opatija, Veprimac, Učka, Ika, Lovrana, Moščenička Draga in Sv. Ivan. Izvršene so že priprave za izvedbo načrta. Italijanski listi se nadejajo, da bo s tem rešeno končno tudi gospodarsko vprašanje Reke.

TRST, 15. marca. Vest »Agenzie Stefani«, da bo Reka proglašena za

svobodno pristanišče, je povzročila v tukajšnjih trgovskih in kupčijskih krogih velikansko ogorčenje, ker se boje, da bo radi tega Trst gospodarsko oškodovan. V Rim so bile odposlane številne spomenice. Sinoči in danes so v znak protesta vse trgovine zaprte. Prišlo je tudi do težkih demonstracij in je morala končno nastopiti policija. Podrobnosti še niso znane, vendar pa so imeli orožniki baje precej dela. Posebna deputacija bo v Rimu prosila, naj se tudi Trst proglašajo za svobodno luko.

U Londonu zopet optimizem

PARIZ, 15. marca. Pozno zvečer se je vršila seja ministrskega sveta, da se vlada pred odhodom ministrskega predsednika v London posvetuje o stališču Francije napram vprašanju francoskih predlogov o znižanju tonaže in varnostni pogodbi. Vlada hoče tudi pospešiti ratifikacijo Youngove pogodbe, tako da bi se mogla izvršiti ureditev izplačila prvega dela reparacijskega posojila dne 1. junija.

LONDON, 15. marca. Med francosko in italijansko delegacijo se vrše pogajanja za ureditev raznih spornih vprašanj, ki bi mogla postati sicer usodna za brodovno konferenco. Grandi in Briand sta imela včeraj dolg

razgovor, tekom katerega je predložil Grandi nove predloge glede tonažnega razmerja in sredozemske pogodbe. Francoska delegacija bo danes preštudirala italijanske predloge. Tudi japonsko-ameriška pogajanja napredujejo ugodno in je zato upati, da se bo Macdonaldu vendarle posrečilo preprečiti polom konference.

Novo ekspedicijo na Južni tečaj

pripravljajo v Londonu. Ekspedicijska bo pod vodstvom Worsleya, ki je spremljal sira Ernesta Shackletona pri dveh ekspedicijskih v Antarktiku in je poveljnik ladje »Endurance«. Nova ekspedicijska bo bolj opremljena nego vse dosedanje.

strijskem časopisju zadnje čase velik molk o preganjanjih Nemcev na Tirolskem. G. Mussolini je obljubil dr. Schobru gotove koncesije glede tirolskih Nemcev, oba kompacišcenta pa sta obenem dogovorila, da bosta vsak na svoj način nadaljevala z iztrebljenjem slovenskega elementa v Italiji in Avstriji. Zato moremo samo z nasmehom kvitirati, ako se nemško-avstrijsko časopisje od časa do časa zgraža nad fašistično politiko preganjanja in iztrebljanja slovanskega elementa, ker dobro čutimo, da tečejo ob takih prilikah krokodilske solze. Z istega vidika moramo seveda presojati izjave, kakoršne so bile podane n. pr. ob otvoritvi mostu v Radgoni, o dobrih in prijateljskih sosedskih odnosajih, ker imajo takšne izjave samo namen, da prikrijejo s plaščem po-

zabnosti zločinsko politiko raznarodovanja naših rojakov.

In če se vočigled vsemu temu hodi dr. Mühleisen in tovariši kot zastopniki »nemške manjšine« pritoževati na manjšinske kongrese nad razmerami, v katerih žive Nemci v Jugoslaviji, je to navaden humbug. Za vse nemške otroke, za katere je dokazano, da so nemških starišev otroci, so povsod nemške šole ali vsaj paralelke. Nikjer se ne izriva nemških kmetov, trgovcev in obrtnikov. Tuji državljani, Nemci, imajo pri nas gostilniške koncesije in druge obrti, ljudje, ki žive ves čas v Jugoslaviji, pa niso optirali, češ da nimajo svojih sinov za jugoslovanskega kralja. Vkljub temu pa jim nihče ne skrivi lasu. Naši uradi so mnogokrat celo čez mero liberalni v nemški konver-

Zapellevanje k umoru pred malim senatom

POSLEDICA ZAKONSKE DISHARMONIJE. — OBTOŽENEC OBISOJEN NA 3 LETA TEŽKE JEČE.

Pred malim senatom, ki so ga tvorili gg. sodniki Guzelj kot predsednik, Lešnik in Kolšek kot prisednika ter Berlic kot zapisnikar, je stal čeraj dopoldne dne 11. aprila 1892, v Gornji Gorici pri Pragerskem rojeni delavec in bivši posestnik Anton Sauko, obtožen da je lanskoo leto skušal po najetih pomočnikih zastrupiti kmečkega hlapca Matevža Mačka, ker mu je odtujil ženo in imel ž njo ljubavno razmerje.

Obtožnica je navajala, da je Anton Pauko podedoval kmalu po prevratu krog 12 oralov obsegajoče posestvo v Gornji Gorici in se na njem naselil s svojo mlado ženo. Ker pa je moral na račun dedščine izplačati večje vsote, ker je dvakrat pogorel in ker je žena imela ljubavna razmerja z drugimi, je svoje delo začel zanemarjati in popivati ter je naposled prispel tako daleč, da je moral posestvo prodati in mu je od izkupička ostalo samo še 14.000 Din, katere je razdelil z ženo na dve enaki polovici. Postal je tako zopet delavec brez premoženja, a želel si je še vedno, da bi živel z ženo in svojimi tremi otroki skupaj, čemur se je pa žena upirala, ker ji ni bilo do nje, temveč do drugih.

Tako je v obtoženem Pauku vedno bolj dozorevalo sovraštvo do hlapca Matevža Mačka, katerega je smatral za glavni vzrok, da ga žena ne mara in se je naposled odločil, da ga spravi s pota. Tako je nekega dne v jeseni lanskega leta skušal pregovoriti svojega znanca Ljudvita Miklošiča, da bi Mačka, ko bo šel k njegovi ženi, ustrelil, pištolo in naboje pa da mu bo sam preskrbel. Ta namera se pa ni obnesla, ker nagovorjeni delanija ni hotel storiti, zato mu je dne 19. oktobra 1929. izročil zavitek strihniha, nekaj dni pozneje pa še dve zastrupljeni klobasi, kateri naj bi Miklošič izročil Mačku. Miklošič je izročeno sicer sprejel, toda zavrzel in Pauko si je moral iskati drugega pomagača.

Našel ga je v osebi Franca Zebca, ki se je bil pravkar vrnil od vojakov. Temu je izročil najprej dve steklenici mošta, eno zastrupljeno, drugo pa ne in mu naročil, naj ju ponese Mačku na Čelofigovo posestvo, kjer je bil zaposlen kot

hlapec. Vendar pa Zebcu ni povedal, da je mošt v drugi steklenici zastrupljen, ampak mu je dejal, da je le pomešan z nekim čarobnim praškom, ki bo povzročil, da se bo Mačku Paukova žena zagabila. Zebec je naročilo zares izvršil. Odsel je k Mačku in sta potem skupaj spila prvo, nezastrupljeno steklenico, ko pa je Maček pokusil drugo, je opazil, da ima mošt čudno grenak okus, zato je požirek izpljunil, ostalo vsebino pa je Zebec sam izlil na tla.

Tako se je izjalovil tudi ta tretji poizkus in Pauko se je moral odločiti za novo sredstvo. Izročil je Zebcu belkast prašek in ga poslal k Mačku z naročilom, da mu ga izroči, bodisi da ga bo polagal na rane ali pa popil. Ko pa je Zebec ta prašek oddal, ga je Maček odnesel k orožnikom in vso zadevo prijavil. Na podlagi te prijave je bil Anton Pauko dne 13. novembra lani aretiran, pri analizi, katero je izvršil inž. Mohorčič v Mariboru pa se je ugotovilo, da je bil oni belkast prašek strihninov nitrat, ki bi bil v izročeni količini zadostoval za usmrtimev 2 do 7 odrastlih oseb.

Pri razpravi je obtoženi tajil, da bi bil nameraval Mačka zastrupiti ali usmrtiti, priznal pa je, da ga je nameraval začarati z nekim čarobnim praškom, katerega je bil dobil od nekoga na Hrvaškem, tako da bi bil pustil njegovo ženo in prekinil z njo ljubavno razmerje. Kot priče so bili zaslišani: Ljudvit Miklošič, Franc Zebec, Franc Kselman in Matevž Maček. Državno pravdnistvo je zadržalo g. dr. Zorjan, obtožena pa je branil odvetnik g. Ravnikar.

Na podlagi posvetovanja, ki je bilo končano krog 13. ure, je senat osvojil mnenje, da trije poizkusi niso dovolj dokazani, zato je obsodil Antona Pauka le zaradi nagovarjanja k zavratnemu umoru, ki se pa ni posrečilo, v slučaju zastrupljenih klobas. Obsodil ga je tedaj na 3 leta težke ječe in povračilo taks in stroškov, ki pa niso izterljivi. V kazen pa mu je všteli preiskovalni zapor od 13. nov. lani do dne razprave. Obsojeni je kazen sprejel, pridržal pa si je pravico do priziva proti previsoko odmerjeni kazni.

Mariborski in dnevni drobšč

NEGRO REVELLERS

ZAMORCI

IZ OBALE MISSISSIPPIJA PRIDEJO!

Osebna vest.

Za komisarija vodne zadruge v Dolnjem Lendavi je z odločitvijo ministra gradjevin imenovan inženjer Josip Muršak. Ljutomerski rojak, doslej pri ministrstvu gradjevin.

Aretacije v delavnici drž. železnice.

V delavnici drž. železnice je izvršil obmejni policijski komisariat te dni celo vrsto aretacij tamkaj zaposlenih pomožnih delavcev in profesionalistov. Vsi so osumljeni komunistične propagande in so bile pri njih izvršene tudi hišne preiskave. Obmejni policijski komisariat je izročil večeraj vse osumljence z zaplenjenim materialom vred okrožnemu sodišču v Mariboru, ki bo sklevalo o nadaljnjih korakih.

Pregledovanje potnih listov na obmejnem policijskem komisarijatu.

Komisariat železniške in obmejne policije v Mariboru opozarja prebivalstvo mesta Maribora, ki namerava potovati z železnico v inozemstvo, da naj vsakdo po možnosti osebno, 24 ur pred odpotovanjem, predloži v pisarni komisarijata svoj potni list na vpogled.

Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico

nam sporoča, da je prevzel društveno tajništvo g. Albin Novak in da isto zopet redno posluje. Najemniške knjižice se dobe v društveni pisarni.

Smrtna kosa.

Snoči je umrla v Mariboru v 78. letu starosti gospa Jožefa Cijana, roj. Mavrič, mati blagajniškega kontrolorja direkcije drž. železnice v Beogradu, g. Josipa Cijana, primorskega rojaka iz Vrtojbe in bivšega predsednika mariborskega »Jadrana«. Pogreb vrle slovenske matere bo v nedeljo 16. t. m. ob 16. uri izpred mrtvašnice na Pobrežju. Bodi ji ohranjen blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Jadranaši!

Umrla je mati našega bivšega predsednika, gospa Josipina Cijana, roj. Pogreb bo v nedeljo, ob 16. uri na Pobrežju. Pridite vsi! — L. a. h.

2. IV. - SOČI — STABAT MATER - 2. IV.

Ljudska univerza v Mariboru.

V pondeljek, 17. marca, ob 8. zvečer predava g. prof. Brodar iz Celja o temi: Pračlovek na Olsévi. Skioptične slike. Velepomembna so odkritja v Potočki zijalki na Olsévi. Jama je ena največjih teh vrst in meri okrog 4000 m². Nahaja se v višini 1700 m, je iz starejše kamene dobe in je bival pračlovek v njej že pred več kot 20.000 leti. Čeravno se je še pred kratkim pričelo z izkopavanjem, so vendar odkritja že sedaj prav znatna. Najdenih je več kot 100 izdelkov pračloveka, več ognjišč, kjer je pračlovek kuril, se grel in si pekel meso. Dosedaj izkopani deli okostij pripadajo več sto poedincem najrazličnejše starosti. Potočka zijalka je poleg Krapine edina paleolitska postaja v vsej državi.

Razstava plinskih aparatov in predavanja o kuhanju s plinom.

Dobro urejeno gospodinjstvo tvori danes v veliki meri tudi harmonijo družinskega življenja. Saj današnje slabe gospodarske prilike takorekoč silijo razumno gospodinj, da poceni in olajša kuhinjski obrat. Kako se kuha in peče z malimi stroški udobno in vedno pravčasno ter ceneje kakor s premogom, to bo povedano in pokazano na predavanjih 20., 21. in 22. tm. v dvorani Zadruga gospodarske prilike, kjer bo tudi razstava plinskih štedilnikov in kuhalnikov. Predavanja bodo v večjem obsegu in sicer dnevno ob 15. uri, predavala pa bo gospodinjka učiteljica tvrdke Pro-methus iz Nemčije. Predavateljica bo omenjene dni od 9. do 12. ure posetnikom razstave na razpolago z informacijami. Obisk prost.

Motorni vozači brez vozniških dovolil.

Pri večerajšnjem uradnem pregledu motornih vozil se je pojavilo z motornimi kolesi tudi 9 vozačev, ki se niso mogli izkazati, da imajo v smislu zakonskih predpisov položene izpite in niso imeli vozniških dovolil. Vsi so bili pridržani na policiji in bodo seveda deležni predpisanih kazni.

Razglas.

Finačna direkcija v Ljubljani razglasa: Na podstavi nardbe gospoda ministra za finance z dne 24. januarja 1939 se pozivajo vse one osebe, ki so podpisale 7% investicijsko posojilo iz leta 1921, a še niso prejele obveznice, da predložijo v dveh mesecih po objavi tega razglasa ministrstvu za finance, oddelku za državno računovodstvo in proračun, za odsek glavnega državnega knjigovodstva prošnje za izdajo obveznic. Prošnje naj predložijo upravičenci pristojnim davčnim upravam. Prilože naj jim izkaze, iz katerih naj bo razvidno, pri kateri blagajni, kdaj, v kakšnih zneskih in koliko so skupaj plačale 7% investicijskega posojila.

Članicam ženskega društva!

Opozorjamo naše članice, da se bo vršila velika javna tombola v prid kolonije na Pohorju v nedeljo, dne 6. aprila. Članice, ki bi nam hotele podariti v ta namen kak dobiček, naj ga oddajo v trgovini ge. Zlate Brišnik. Dobrodošla so tudi ročna dela.

Savez udruženja gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev

je imel 14. t. m. v Beogradu svoj redni občni zbor. Izvoljeni so bili po trije predsedniki in po trije podpredsedniki: za predsednike Gjorgje Popadič iz Beograda, Josip Urbanec iz Zagreba in Franjo K a v č i č iz Ljubljane, med podpredsedniki pa je tudi Franjo Z e m l j i č iz Maribora.

Sprejem gojencev v brodersko podoficirsko šolo vojne mornarice.

Komanda brodske podoficirske šole vojne mornarice v Šibeniku razglasa, da sprejme v tekočem letu 180 mladeničev v starosti od 17 do 19 let v podoficirsko šolo. Natančnejši sprejemni pogoji so interesentom med uradnimi urami na vpogled v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 11.

T. G. Masaryk v »Ljudski knjižnici«.

Ker je potrebno, da zlasti naša inteligenca podrobneje protuči delovanje in spine prezidenta Masaryka, je nabavila »Ljudska knjižnica« celo vrsto slovenskih, čeških in nemških spisov o Masaryku in njegovih glavnih sotrudnikih. Med drugim so čitateljem v »Ljudski knjižnici« na razpolago sledeči Masarykovi spisi in o Masaryku: Masaryk T. G.: »Osm hodin prace«, »Masarykova Slova«, »Za Masarykem«; Jan Herben: Chudy chlapec který se proslavil, Masaryk T. G.: J. A. Komenský, Češka Otazka, Jan Hus, — Hovory s T. G. Masarykom —, Masaryk T. G.: K desatemu vyročí republiky, Dr. Soukup: »18 Rljen« I. in II. del, dr. Beneš E.: »Světova valka« I., II., III. del, Masaryk T. G.: »Světova revoluce«, Nazory T. G. Masaryka o socialismu, Ernest Rychnowsky: »Masaryk«, (v nemščini), dr. Fr. Soukup: »T. G. Masaryk«, J. B. Kozak: »Masarykova prace«, Gustav Haberman: »Aus meinem Leben«, G. Haberman: »Me vzpomínky z valky«, prof. Orožen: »Masarykova čítanka«.

Zdravstveno stanje v Mariboru.

Mariborskemu mestnemu fizikatu so bili od 8. do 14. tm. prijavljeni od nazelnih boleznih 4 slučaji obolenosti za škrlatinko in 1 slučaj davice.

Opereta »Grofica Marica« na ljutomerskem Sokolskem odru.

Z razdobjem, ki je nastopilo z zakonom o Sokolu, zaključuje ljutomerski Sokol desetletnico dobo uspešnega delovanja svojega dramskega odseka. Delovanje dramskega odseka je bilo že od začetka od leta 1919 živahno, ovirano pa je bilo s tem, da društvo ni imelo pripravne dvorane do leta 1927, ko si je otvorilo svoj lastni Sokolski dom s prostornim odrom. Mnogo lepih gledaliških prireditev smo videli v minuli dobi na Sokolskem odru, mnogo truda je žrtvovalo dramsko obje, toda z veseljem, hoteč samega sebe izpopolniti v igralški rutini, predvsem pa zabavati in vzgajati gledališko publiko iz mesta in okolice. 102 gledališki predstavi sta rezultirali desetletnega kulturnega dela ljutomerskega Sokola na gledališkem odru. Izmed režiserjev te dobe posebno omenjamo nad vse sposobnega br. R. Ogrina.

Desetletnico dramskega delovanja bo proslavil ljutomerski Sokol z vzpizoritvijo operete »Grofica Marice«, prvič na dan 18. marca ob pol osmih, z reprizama na dan 23. marca ob 2.30 in 25. marca ob 2.30. Opereto je izrežiral br. Ogrin. Glavni vloži grofice Marice in Tasila sta zastopani po s. dr. Stojanovi in br. Stoparju; ostale vloge so prevzeli ss. in br.: Kukovčeva, Vilar, Mikl, Drvenikova, Rajhova, Horvat, Vargazon, Martinak, Zweekova in Urbič. Pevski zbor sta naštedirala br. Seršen Ivo in sa. Herzogova, sodelujoči orkester Glasbenega društva pa br. Zacherl, ki je hkratu dirigent, vodstvo je v rokah predsednika dram. odseka br. dr. Stojana.

Nekoliko drzno se ždi to početje z »Grofico Marico«. Upamo pa, da bo vztrajno delo imelo uspeh. Končno hoče s tem Ljutomer kot kulturno središče Murške pokrajine javnosti pokazati, kaj zmore z lastnimi močmi.

Nova doba Sokolstva zahteva vse razpoložljive moči za telovadno vzgojo mladine. Vendar nova uprava Sokola tudi v bodoče ne bo mogla prezreti gledališkega delovanja, ki je tudi važen činitelj prosvete. Treba bo podvojiti moči, da bo mogel še dalje delovati tudi dramski odsek.

Opozorjamo na današnji baletni večer Fromanovih, prvakov zagrebske opere, v gledališču. Radi nenaadne obolenosti baritonista g. Draga Hrzica nastopi mesto njega koloraturna primadona zagrebske opere g. Zlata Lipovšćak-Rajićeva, ki zapoje arije iz oper: Hoffmannove pripovedke, Lakme, Traviata, Rigoletto itd.

Hotel Halbwidl.

Vsako soboto večerni koncert. V nedeljo jutranji in večerni koncert. Unionsko Bock- in marčno pivo. Prvovrstna vina, meščanski kuhinja.

Jožefovo predstavlje

bo v nedeljo, dne 16. marca, na travniču prejšnjega Kreuzhofa, kjer se bo staro in mlado imenitno zabavalo. Zvečer bajna razsvetljava! 791

Ljudje, ki so bolni na žolčnih-ledvičnih in kamenih v mehuru, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Možje zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« voda sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri kilah trebušnih, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. I

V smrt, ker je bila »po šoli«.

V Feldkirchenu se je 12. tm. vrgla v potok in utonila 11-letna nčenka ljudske šole Jrmgard Mislci, ker je morala ostati v šoli po pouku in se je bala, da bo še doma radi tega kaznovana.

Velika tatvina slik v Londonu.

Minoli pondeljek je bilo v neki londonski umetnostni trgovini ukradenih 18 slik v vrednosti 30.000 funtov, med njimi 4 Rembrandtove.

Razgovor o Ptuijskem domu — ki ga še ni

Ptuj, sredi marca.

Da, »Ptuijski dom«!

Ptuj se je zganil, hvala Bogu, in optimisti pričakujemo od njega novih gibov, počasnega vzbujanja, vstajanja, okrevaanja, ozdravljenja in — dela. V mislih imamo namreč delo za večjo dvorano za naše večje narodne in kulturne potrebe.

Projektov za povečanje dvorane je več. Eni hočejo povečati sedanjo dvorano v Narodnem domu, ki naj bi zadostovala vsaj za »nadaljnih deset let«. Drugi so zato, da se adaptirata za dvorano sedanje prvo in drugo nadstropje bivše dominikanske cerkve. Tretji hočejo, da se v to cerkev preseli gledališče in da naj se pri ureditvi gledališča vpošteva tudi možnost pospeševanja kinematografske kulture, sedanje gledališče pa naj se adaptira za kavarno.

Za prvi projekt je malo ogrevanja, ker nam povečana dvorana v Narodnem domu zaradi njene lege in pomanjkanja primernih postranskih prostorov ne bi dala dovolj prostora za velike prireditve. Tudi je vprašanje, ali bi zidovje preneslo povečano dvorano, dvorana sama pa večje ostreže. Končno je omeniti še možnost, da bi oblastvo glede na statiko, ventilacijo, zasilne izhode, stranišča in dr. utegnulo staviti take pogoje, ki bi potencialni nerentabilnost izvršitve.

Drugi projekt peša na rentabilnosti. Izvedljiv pa je. Adaptacija cerkve v veliko dvorano z dostojnim stopniščem iz pritličja v prvo nadstropje in s potrebnimi postranskimi prostori res ne bi bila po ceni in dela težave ravno vprašanje postranskih prostorov. Ogedali smo si cerkev. Dvorana bi se morala napraviti iz sedanjega prvega in drugega nadstropja, ki na zunaj nista vidna. Pritličje ne prihaja za adaptacijo v poštev, ker je deloma že zasedeno po muzeju, ki si je lani tamkaj uredil lapidarij; s pritličjem vred bi bila dvorana tudi previsoka.

Baročna fasada cerkve nikakor ne bo v škodo njeni notranji gotiki, ki niti ni tako izrazita. Po vzorcu nekaterih naših gotških cerkev, ki harmonizirajo s svojo notranjo baročno ureditvijo in opremo, bi se moralo napraviti lepo stopnišče iz pritličja v prvo nadstropje. Pod stopniščem mislimo masivno učinkujoče dvo-krilne, morda nalahno zaokrožene stopnišče z vsemi pripadki v pritličju. Najbolje barok in nekaj plastike v lesu. Ravnotoliko pozornosti bi bilo posvetiti prvemu nadstropju, t. j. prehodu stopnišča v foyer in v druge postranske prostore, ter vходу v dvorano. Galerija v dvorani in ureditev notranjosti dvorane ne bi delala posebnih, vsaj ne statičnih težav. Sedanji prizidek stranišč na sredi desne strani cerkve se mora itak podreti.

To vse bi stalo res dosti denarja. O tem, da bi Čitalnica zabijala žeblice v tujo barko, ne more biti govora. Pa Čitalnica ni edina, ki bi imela i pravico i dolžnost skrbeti za naše narodne potrebe. Če je res, da nismo več ne »liberalci« ne »klerikalci« in da prav vsi občutimo potrebo po večji strehi, se mora najti tudi način kritja stroškov. Ker nam mestna občina ne sme biti osovražena in neljubeča mačeha, je pričakovati, da bo tudi ona prispevala k stroškom. Saj gre za njeno sedanjo lastnino. Razun tega imamo še Sokola. Bralno društvo in še več drugih društev, ki nimajo lastne strehe, a niso brez denarja. Obe naši posojilnici omenjamo kot zadnji samo z željo, da bi krili, kar se drugače ne bi dalo zbrati. Končno moramo poudariti, da pri ohranitvi enega najlepših ptuijskih spomenikov ne bi smela igrati glavne vloge rentabilnost adaptacije. Tudi ni izključeno, da se ne bi izposlovala državna podpora za delež ohranitve cerkve.

Simpatičen bi bil tudi tretji predlog, da se v cerkvi uredi pravo gledališče, iz sedanjega gledališča pa napravi kavarna. Res je, da je sedanje gledališče ne samo ob filmskih premijerah, ampak tudi ob dramskih predstavah včasih premajhno. V gneči so tudi posetniki lož v življenjski nevarnosti. O nevarnosti ognja je bolje, da ne govorimo. Radi bi se preselili kam drugam, kjer bomo z gotovostjo računali, da se lahko prerinemo do plačanih prostorov, kar nam v sedanjem gledališču ne uspe vsakokrat. Verjamemo tudi,

da bi črna kava in sladoled sredi krasnega stebrišča sedanjega gledališča marsikomu bolje teknila nego v kakem drugem lokalu, ki ni bil s takim arhitektonskim okusom adaptiran za kavarno. Pri tem se namenoma izogibamo vprašanju pijetete. Z eno besedo, uvidimo potrebo povečanja gledališča.

Vprašati pa se moramo predvsem, je li dominikanska cerkev dovolj široka za ureditev modernega gledališča v njeni sedanji notranjščini. Ker je gledališče v prvem nadstropju velika redkost, bi se moral iz pritličja odstraniti lani dokončani lapidarij. Svet bi se moral v pritličju zasipati odnosno parter gledališča dvigniti v primeri s sedanjim pritličjem na običajni visoki parter. Vzlic temu bi bilo gledališče morda še vedno previsoko. Finančna stran realizacije tega tretjega projekta je seveda še bolj neugodna, ker gre za dvojne investicije. Vsekakor pa bi se bilo pred izvršitvijo kateregakoli projekta posvetovati tudi s prizanim arhitektom in estetom.

Imamo pa, ne ustrašite se, še četrto možnost. Na prostoru, kjer bi se bila imela svojčas zidati justična palača, postavimo monumentalni »Ptuijski dom«, ki bi se lahko tudi drugače imenoval. Monumentalen naj ne bo samo zato, da s svojo fronto zakrije goloto razpadajočega zidovja za stolno cerkvijo in druge estetske nedostatke tega trga, temveč zato, da tudi mi pustimo zanamcem viden spomenik zavesti osvobođenja in ujedinjenja.

Kako naj se zida ter kaj in kdo naj pride pod streho novega doma, o tem bosta odločala arhitekt in denar. Če ni sredstev za dvojne investicije tretjega predloga, t. j. za povečanje gledališča in za napravo večje dvorane, naj se v novi stavbi napravi prava gledališčna dvorana, ki bo ustrezala obema namenoma.

Odkod denar? Če spadamo res vsi skupaj in če ni več sramota biti naroden, najdemo tudi sredstva. Pravijo, da Čitalnica ni pasivna, da sta obe naši posojilnici na dobrih nogah, da imajo tudi ostala društva nekaj denarja, da našim petičnikom rodoljubje ni samo fraza in da bi se znali tudi manj premožni sloji z dejanji navdušiti za kaj lepega in velikega. Na delnice ali na združne deleže bi morali od posameznikov zbrati milijon dinarjev. Vsaj toliko bi lahko prispevali denarni zavodi in druge juridične osebe. Za kaj večjega bi se dobil kredit.

Ako računamo s tem, da bi uradniki in njim slični prispevali 500 do 1000 Din, bi morala lestvica v pravični progresiji rasti do 50.000 Din za bolj premožne posameznike. Kdo pravi, da je denar izgubljen? Razumljivo je, da deleži ne bi nosili bančnih obresti, toda s popolno izgubo tudi ne smemo strahiti. Ako bi se pravilno kalkulirala rentabilnost dvorane z neizogibnim kinom, nadalje rentabilnost stanovanj, pisarn in trgovskih lokalov, bi bilo celo pričakovati, da se bodo deleži v kratkem času primerno obrestovali.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 15. marca ob 20. uri »Baletni večer Fromanovih s sodelovanjem ge Zlate Lipovšček - Rajč«.

Nedelja, 16. marca ob 15. uri »Takrat v starih časih«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »Naš gospod župnik«. Kuponi.

Ponedeljek, 17. marca. Zaprto.

Torek, 18. marca ob 20. uri »Naš gospod župnik«, ab. A. Kuponi.

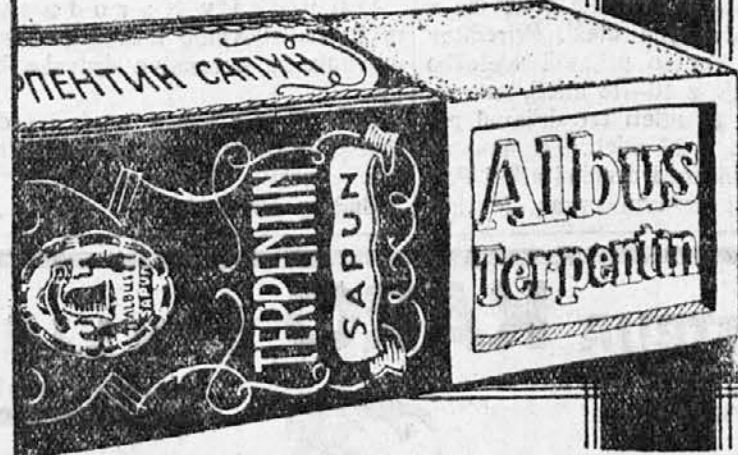
Sreda, 19. marca ob 15. uri »Radikalna kura«. Kmečka predstava. — Ob 20. uri »Netopir«. Gostovanje ge Matilde Kraljeve. Kuponi.

Gostovanje ge Matilde Kraljeve v mariborskem gledališču. Bivša operetna diva beograjske, osješke in novosadske operete, ge Matilda Kraljeva gostuje tudi v marib. gledališču in sicer na Jožefovo, 19. tm. zvečer v vlogi sobarice Adele v klasični Strausovi opereti »Netopir«. Opozarjamo že danes na to interesantno gostovanje.

MI TRDIMO SAMO TO

KAR

MOREMO TUDI DOKAZATI

KADAR KUPUJETE MILO, NE DOPUSTITE DA SE VAM DA NAVIDEZ NAJBOLŠE MILO ZAHTEVAJTE IZRECNO

ALBUS TERPENTINOVINO MILO

ALBUS TERPENTINOVINO MILO SE IZDELJUJE IZ NAJBOLJŠIH MASTI, VARUJE PERILO IN GA ABSOLUTNO NE KVARI DOSLEJ GA NI NADKRILILO NITI ENO MILO.

Litteraria

Slovane Tolstoj: The baillif Yerney and his rights. Pod tem malo čudnim naslovom je izšel te dni v založbi Johna Rodkerja v Londonu, 1. Farringdon Avenue, E. C. 4. in v prevodu ge. S. Jerasove Cankarjev »Hlapec Jernej«. Dasi to ni prvi prevod tega slovenskega dela na angleški jezik, ker je bil prvi že pred leti natisnjen v Ameriki, je za Angleže vendar nov. Zdi pa se, da se namera dati Angležem našega Cankarja po njegovi najbolj značilni mojstrovini, ni povsem posrečila, in to prvič zaradi tega, ker je reklama s »Slovenskim Tolstojem« zgrešena in nepravilna, drugič zaradi tega, ker je g. univ. prof. Janko Lavrin, ki je napisal predgovor, premalo objasnil delo z najvažnejšega, t. j. socialnega stališča in tretjič, ker tudi prevod sam ne nudi tiste Cankarjeve jezikovne in duhovno-notranje svojstvenosti, ki je za njegova dela najbolj bistvena in se je v nemških prevodih ge. Jirku vse bolj ohranila. Zaradi tega tudi sodba angleške kritike zdaleka ni tako ugodna, kakor je bila n. pr. nemška, italijanska, češka, romunska itd. Verjetno pa je, da je tudi delo kot tako praktičnim Angležem bolj tuje kakor je narodom srednje in vzhodne Evrope. Saj je n. pr. velznačilno, da Shakespeare, Oskar Wilde, Bernard Shaw itd., torej največji angleški literarni duhovi, zdaleka ne pomenijo Angležem to, kar pomenijo ostalemu svetu, posebno Nemcem, Romanom in Slovanom. Vendar smo pa mnenja, naj bi se pri bodočih sličnih prevodih bolj pazilo na razne okolnosti, ki so pri propagiranju naše kulture in umetnosti v tujem svetu odločilne važnosti. Naposled pa naj bi v tuje jezike prevajali naša dela le oni, katerim je jezik v katerega prevajajo — materinščina.

Nova slovenska komedija. Član Narodnega gledališča v Ljubljani, Fran Lipah je napisal novo komedijo »Glavni dobiček«, ki je bila prejšnji teden prvič uprizorjena. Komedija je zajeta iz življenja našega srednjega stanu, je tehnično dobro izvedena, sicer pa ne presega splošne povprečnosti sličnih domačih in tujih del. Pripravna pa je tudi za podeželske odre, kjer bo gotovo dosegla uspeh.

Platonov »Phaidon«. Prevel prof. Platonov »Phaidon«. Prevel prof. Anton Sovrè, izdalo »Društvo humanistične gimnazije« v Ljubljani. — Za »Sokratovim zagovorom« nam je prof. Sovrè ponašil sedaj še to znamenito delo velikega starogrškega filozofa Platona, v katerem na najbolj način razmotriva vprašanje nesmrtnosti člove-

ške duše. Delo pa je znamenito tudi zaradi tega, ker vsebuje nekatere temelje, na katere se je postavilo tudi poznejše krščanstvo. Slovenska izdaja je odlično opremljena po načrtu arh. univ. prof. Plečnika in stane broširan izvod 40.— Din, vezan pa 52.— Din.

Dr. Karl Ozvald: Duševna rast otroka in mladostnika. Izdala Slovenska Šolska Matica v Ljubljani. — Vzgoji mladine posveča sodobno človeštvo veliko več pažnje kakor jo je posvečalo o prejšnjih generacijah. Število knjig, ki se pečajo s pedagoškimi problemi, narašča pri velikih kulturnih narodih v ogromne knjižnice. Zato je treba z veseljem pozdraviti tudi to najnovejšo delo slovenskega pedagoga, v katerem obravnava vse probleme razvoja otroka od rojstva do »relih let. V pregledno razčlenjenih poglavjih in odstavkih je nakopičeno veliko in skrbno izbrano ter obdelano delo, ki bo zanimalo vsakogar, ki ima opraviti z otroci in z mladino, pa bodisi da je že učitelj, profesor ali pa samo oče. Kdor bo Ozvaldovo knjigo skrbno prečital, bo razumel marsikaj in bo potem tudi v praktičnem življenju mogel izkoristiti.

Josip Wester: Življenje čebel. Po M. Maeterlinckovi knjigi: »La vie des abeilles«. Kmetijska Matica v Ljubljani, 1929. Strani IX+99. — Prof. Wester je v tej knjigi ponašil znamenito Maeterlinckovo delo o čebelah, ki je bilo doslej prevedeno že skoraj na vse kulturne jezike. Škoda je le, da je delo skrajšal in priredil bolj za praktične potrebe čebelarja. Služilo pa bo kljub temu tudi slovenskemu čitatelju in mu odkrilo marsikatero lepoto.

Vse v tej rubriki omenjene knjige se dobe tudi v knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru, Aleksandrova cesta.

Podleželska morala

Pred poroto v Welsu so 12. tm. razpravljati sledeči zanimiv slučaj: 29-letni kmečki posestnik Mihael Schafleitner iz Zellau ob Moos je imel ljubavno razmerje z Terezo Gierbl, 29-letno posestniško hčerko od istotam. Toda dekletov oče se je odločno upiral hčerkinim možnostim, zato ga je Miha Schafleitner v noči od 7. na 8. jan. iz zasede ustrelil in nato še s staro francosko sabljo do smrti potolkel. Pri razpravi se je izkazalo, da se je oče samo zato upiral hčerkinim omolitvi, ker jo je hotel imeti zase. Ponovno jo je poskušal posiliti. Hčerka je pred porotniki izjavila, da ji je bilo prav, da je ljubček očeta ubil. Ubijalec je bil obsojen na 10 let težke ječe, hčerka na 10 mesecev.

Sport

Prvenstvo dravske banovine v rokoborbi in dviganju uteži.

SK Železničar v Mariboru priredi drevi ob 20. uri in v nedeljo ob 9. dop. v veliki dvorani Narodnega doma tekmovalje za prvenstvo dravske banovine v rokoborbi in dviganju uteži. Prireditelj obeta mnogo, ker so prijaviteli udeležbo ljubljanska Ilirija z 10-15 atleti, zagrebška Croatia s 14 atleti ter državni prvak »Herkules« s 17 atleti. Tekmovanja se bodo udeležili med drugimi atleti Palkovič, večletni državni prvak, Marko-

vič, Vojvodič, Janeš, Žegarac, Kehl, Metzner in drugi. Ker se je tudi mariborski Železničar za to tekmovanje dobro pripravil, je upati, da bo prireditelj nudila res prvovrsten sport. Tekmovanju bo prisostvoval tudi predsednik J. T. A. i Š. Saveza g. M. Denich.

Nedeljske sportne prireditve.

Ob 9. uri v Narodnem domu: nadaljevanje težkoatletskega tekmovanja za prvenstvo dravske banovine.

Ob 10. uri na igrišču SK Rapida: prijateljska nogometna tekma rezerv SK Železničar:SK Rapid. Sodnik g. Bergant.

INDUSTRIJA KARO ČEVLJEV MARIBOR

Koroška cesta 19

Cevlji za

- gospode
- dame
- dečke
- deklince
- otroke

Iastni izdelki

Za cestno rabo

- in promenado,
- za štrapaco
- in šport,
- za lov in turistikgo
- gojzerci

Iastna popraviljalnica

dodro blago — nizke cene!

Ob 14.30 na igrišču SK Rapida: Mednarodna nogometna tekma SK Rapid:Villacher Sportverein. Sodnik g. Frankl.

Ob 16. na igrišču SK Rapida: prvenstvena nogometna tekma SK Železničar:SK Svoboda. Sodnik g. Bizjak.

ISSK Maribor, nogometni odsek.

Postava moštva 16. marca: Koren II, Pliberšek, Koren I, Iršič, Kirbiš, Hreščak I, Priveršek, Najzer, Hreščak II, Bertonselj, Starc. Igralci naj bodo točno ob 8. uri na glavnem kolodvoru. Povratek iz Varaždina ob 22. uri.

Cross contry tek za dame odgoden.

Cross contry tek za dame za prvenstvo Maribora, ki bi se moral vršiti dne 16. marca, je odgoden na poznejši termin.

SK Železničar, nogometni odsek.

Za prvenstveno tekmo s Svobodo morajo biti ob 15. uri v garderobi sledeči igralci: Bauer, Bačnik, Frangeš, Heller, Konrad I in II, Pezdiček, Pollak, Pischhof, Ronjak, Sirotanovič in Wagner. Postava rezerve je: Pischhof II, Kositer, Jančič, Čiček, Sinkovič, Urbančič, Bačnik II, Jug, Lorber, Antoličič in Marčinko, rezerva Kohout. Obe tekmi na igrišču SK Rapida. Načelnik sekcije zastopa g. Stamber.

Ste že podpisali deleže za pohorsko vzpenjačo?

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman 49

Stopil je v deklinčino sobo, obstal na pragu in pozdravil.

»To je gospod grof de Faënza, ki prihaja k vam v poset,« je dejala matrona in nemudoma izginila.

Borgia je zaprl vrata in se približal deklenci.

»Dete moje,« je dejal, »ali mi dovolite trenutek razgovora z vami?... Zabavati vas moram o rečeh, ki vas gotovo zanimajo...«

Toda Rosita se je bila odmaknila, oči široko odprte v nepopisni osuplosti, roke sklenjene, vsa pripravljena, da poklekne. In zamrmrala je:

»Papež!... Najvišji Pastir!...«

Borgia se je stresel od jeze. Ves njegov načrt, ki ga je bil zasnoval s toliko potrepeljivostjo, je splaval po vodi! Rosita ga je poznala! Toliko, da ni za minuto izgubil hladnega razuma.

»Motite se,« je dejal z negotovim glasom. »Jaz sem samo grof de Faënza.«

Deklenci je pokleknila.

»Ne, sveti Oče, ne motim se!... Že večkrat sem videla vašo Svetlost pri postni procesiji, pri veliki velikonočni maši, pri Svetem Petru... Oh, ne, sveti Oče!... Vi ste, vsegamočni gospodar Rima in vsega sveta, in jaz sem oteta, ker ste vi tu!...«

»Zagotavljam vas, dete moje... Vstanite!«

»Sveti Oče!« ga je prekinila deklenci v svoji vznietenosti, »žrtev ropa sem... Ugrabili so me, ponoči,

s surovo silo... Iztrgali so me iz rok mojega moža, mojega mladega soproga... In vlekli so me semkaj... Sveti Oče: prosim vas pravice! Ali bolje — ničesar ne prosim, razen tega, da se mi odpro vrata te hiše, da sem rešena nadzorstva te zoperne ženske. in da se smem vrniti k svojemu soprogu, svojemu Rafaelu, ki me ljubi... Sveti Oče, vi ga poznate... izkazovali ste mu svojo dobrohotnost... Še nedavno je bil ves srečen, da vam je smel nesti svojo lepo sliko Matere božje... Oh, mislite si... naj mi vaša Svetost odpusti, če se slabo izražam... toda jaz govorim, kakor mislim... Bila sem vsa obupana, čutila sem, da mi je umreti... a zdaj sva z Rafaelom rešena, ker ste vi tukaj!»

Rosita se je razjokala. Borgia jo je jedva poslušal. Toda njegove oči je niso zapustile. Požiral jo je z očmi. Motril je idealne črte, ki so se nudile njegovemu pogledu, in v svoji domišljiji je slačil obleko s prelestnega telesa mlade deklenci. Rahel znoj se mu je zbiral na čelu. Čutil je, da ga zapuščaja hladnokrvnost. Sklonil se je ter prijel Rosito za roko.

»Vstanite!« je dejal z glasom, ki se mu je zdel trden, a je trepetal ob sleherni besedi. »Vstanite... ne morem vas gledati klečeče pred mano.«

Roka se mu je tresla, ko je zadela ob roko Fornarine. Začudenje deklenci je bilo nepopisno. Vse papežev vedenje je bilo zanjo nerazrešljiva zagonetka. V zmedenih mislih so se ji kazale strašne možnosti, ki pa jih je odbijala z vsemi svojimi močmi. Rahlo mu je umaknila roko ter se opotekla na stol rekoč:

»Odpustite mi, sveti Oče, razburjenost me duši... Toliko sem trpela te dni...«

»Če hočete, dete moje, ne boste več trpeli...«

»Oh, kajneda ne?... Ali me boste pustili od tod?

Ali me boste dali spraviti nazaj k Rafaelu?«

»Gotovo da... to vam obljubljam...«

Rosita je vzkriknila v brezumnem veselju. Zdaj je prišla ona papeža za roko ter jo dvignila do svojih ustnic.

»O, vi ste dobri! Saj sem vedela, da me boste rešili! Lahko bom odšla takoj, kajneda?«

»Ne, dete moje, takoj ni mogoče... Poslušaj me... Treba je, da ostanete dva ali tri dni še tukaj...«

Rosita se je vrgla nazaj in prebledela. Strašna misel, katere se je bila prej ubranila, jo je zdaj premagala z neodoljivo silo.

»Ah,« je vzkliknila, »vi sami ste me dali ugrabiti.. Vi!... Papež!... Ah!...«

Borgia je vzdrtel izgubljal je pamet. Naglo je stopil k Rositi ter jo prijel za obedve zapestji.

»Da, jaz!« ji je rekel z zamolklim glasom v obraz. »Jaz sem te dal prijeti. Da, jaz sem papež. Ali se drzneš upirati poveljem najvišjega Pastirja?«

Rosita ni odgovorila. Krivila se je v svoji grozi ter skušala uiti objemu in poljubu, ki ga je čutila že čisto blizu svojih ustnic...

»Reci mi le besedo,« je jecljal stari Borgia, pijan od svoje strasti, ki je zdaj divjala brez verige, »reci mi... Povej mi samo, da te me ni groza... da me ne sovražiš. Pusti — oh, pusti me samo, da se rahlo dotaknem tvojih las s svojimi ustnicami!...«

»Podlež!« je zahropela Rosita.

»Ali hočeš biti vojvodinja... kneginja?... Jaz sem tisti, ki more vse... In ti si moja!«

Sledil je kratek boj, Borgia, ustnice razklenjene, oči v planenu in glavov v zmešnjavi, je poslednjikrat napel svoje moči, jecljaje:

»Moja si... Držim te...«

Najvišje cene

plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin. Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

Pralnica in čistilnica, Koroška c. 17 prevzame v likanje vsakovrstno novo in staro perilo, srajce, ovratnike in zavese. Cene nizke, delo prvovrstno. Priporoča se Josipina Osim. 793

Prijatelji keksov, suhorja, potic, rogljičev finih, gibanic iz Prlekije in vinčka, ki ogreva zarjo lic, pridri k meni, da se duša ti napije veselja, zadovoljstva, sreče! Gost noben ne nikdar zmerjat neće! **Alojzija Šafarč,** gostilna pri »Večernem solncu«, Splanarska ulica. 597

Prodajam

chromatične harmonike, koncertne citre in pisalno mizo. Studenti, Aleksandrova cesta 1. 781

Zahtevajte prospekt o novem Stock Kardan motociklu pri F. Vorsič, Maribor, Gospoka 37.

Spuščen pentlje pri svilenih nogavicah pobiramo takoj in ceneno. Rupnik, Slovenska ulica št. 20. 728

Gospodinja, samostojna, prav pridna in poštena, vajena kuhinje in tudi gostilne, z večletnimi izpričevali, želi premeniti službo. Gre najraje k samostojnemu gospodu ali mali družini. Naslov pove uprava Večernika. 776

Lepo, solnčno sobo

v bližini parka in kolodvora oddam s 1. aprilom opremljeno ali tudi prazno. Elektr. luč, separ. vhod. Vprašati v upravi. 800

Prodajam jedilnico (staronemško), omare, postelje, predalnik, gramofon, ribolovno mrežo, moške in ženske obleke, čevlje, perilo itd. Starinarna Peteln, Maribor, Orožnova 1, poleg glavne pošte. 772

Kupim marmornate plošče za mize, železno stojalo za obleko. Naslov v upravi lista. 801

Gospoda sprejemem kot sostanovalca. Židovska ulica 12, I. nadstr. 802

Stole vple'am

s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne kočare in siva. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne telhtnice. 529

Praktikantino za prodajo sprejme modna trgovina Ana Hobacher, Aleksandrova cesta 11. 726

Gramofone popravlja najbolje in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tatnenbachova ulica. 14. 602

Solnčna soba z 1 ali 2 posteljama, event. uporabo kuhinje, pritličje, v Maistrovi ulici se odda takoj ali s 1. aprilom. Poizve se v upravi. 799

Lepo praktično darilo za imendan vseh Jožetov je

ŠARKELJ ali POTICA

iz darne pekarne SCHMID, Maribor, Jurčičeva ulica 6

Na Jožefovo vse pecivo sveže. Da lahko ustrezem željam vseh interesentov, vljudno prosim za pravočasno naročilo. 806

Popravila damskih klobukov,
hitro, okusno in ceneno od Din 25.—
naprej pri Ana Hobacher, Maribor,
Aleksandrova cesta 11. 725

Dve podstrešni sobici,
čedno opremljeni, oddam takoj bolj-
šemu gospodu. Prešernova ulica 19.
812

Vsled preselitve
sedlarske in torbarske delavnice se
prodaja vse blago na Slomškovem trgu
št. 6, kakor komati, različne konjske
opreme, dokolenice, kovčki za poto-
vanje, ročne torbice, nahrbtniki itd.
10—30% cenejše. Ugodna prilika za
nakup. 743

Razglas!
V komandi 45. p. p. se bo vršila prva
javna ustmena licitacija, za izdajo v
zakup vojaške kantine za dobo ene-
ga leta. Licitacija se bo vršila v ka-
sarni kralja Aleksandra, Meljska cesta
dne 31. marca 1930. ob 11. uri. Pogoji
so razvidni v štabu omenjenega polka
ob delavnih dopoldne in popoldne.
Kavcije znaša pri licitiranju Din 60 v
gotovini ali v drž. vrednostnih papir-
jih. — Iz komande 45. p. p. št. 2051,
13. III. 1930. 775

Oddam
takoj v najem stanovanje s tremi lo-
kali, primerno za obrtnika. Informa-
cije Aleksandrova cesta 169. Oddam
tudi novo stelažo in prodajno mizo za
trgovino. 733

Naznanilo preselitve!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem svojo čevljarstvo delavnico in tr-
govino s čevlji preselil iz Jurčičeve ulice v paviljone

„Scherbaumovih lokaiov“ (Kopaška ulica)

Cenjenim odjemalcem in občinstvu se najtopleje priporočam in za-
gotavljam, da bom vsa naročila novih čevljev in popravila izvrševal točno
in vestno ter po najnižjih dnevnih cenah.

Priporočam se z velespoštovanjem

810

R. Monjac, čevljarji mojster.

Zastopnik
in potnike, samo agilne, reprezentativ-
ne moči pri zasigurnem delovanju
iščem. Poizve se pri Radio-Ljubljana,
podr. Gosposka 37. 740

Sobo-in črkoslikanje
izvršuje po ceni, hitro in okusno Fra-
njo Ambrožič. Grajska ul. 2. 2231

Kupim
damska in moška kolesa, nihalne ure,
moške obleke ter razno pohištvo pro-
ti gotovini. Studenci, Aleksandrova
cesta 1. 782

Slikarskega in plesarskega vajenca
sprejemem. Hrana in stanovanje v hi-
ši. Jurij Juteršnik, Maribor, Magda-
lenska ulica 34. 773

Koncert Joškov in Jožic
bo v torek, dne 18. marca zvečer in
v sredo 19. marca popoldne v gostilni
»Dravograd«, Maribor, Smetanova uli-
ca 54. 787

Krasno meblvano sobo
s popolnoma prostim vhomom, soln-
čna lega, električna luč, v Tomšiče-
vem drevoredu oddam takoj boljšemu
gospodu. Naslov pove uprava lista.
788

Sobo
s štedilnikom iščem za takoj. Naslov
pustiti v upravi lista. 789

Oddam
ceneno majhno meblirano sobo gospo-
du. Pobreška cesta 21. 788

Otroški,
letni, Brenabor voziček v dobrem stan-
ju prodam. Koseskega ulica 4. 785

Služba za mlado mater z malim otrokom.
Boljši viničar-krojač v bližini Mari-
bora s slabotno ženo, ki je nesposob-
na za težja dela, sprejme v službo
zdravo, močno žensko z malim otro-
kom, s katerim ne ve kam. Otroka bi
oskrbovala viničarjeva žena, otroko-
va mati pa bi izvrševala težja domača
dela, bi pomagala pri vinogradnih de-
lih ali pri šivanju. Mleka, kruha in je-
la dovolj. Plača po dogovoru. Dotične
se naj zglasijo do 25. marca v Mari-
boru, Praprotnikova ulica 196. 786

Oddam kabinet
z električno razsvetljavo in hrano sta-
rejšemu gospodu ali gospodični. Wil-
sonova ulica 20. 765

Pozor uradniki,
železničarji in upokojeanci v Mariboru!
Agrarna skupina Rače pri Mariboru
proda na javni dražbi in na licu mesta
dne 30. marca 1930 ob 14. uri stavbi-
šča na razparceliranem pašniku tik
kolodvora Rače-Fram. Ker bodo cene
stavbišč razmeroma jako nizke in je
jako ugodna lega istih, ter dobra zve-
za z mestom, ne zamudite interesenti
te ugodne prilike. 808

Prilika ugodnega nakupa
»Triumpf« štedilnika (dve pečici),
»Dürkopf« šivalni stroj, ledenik izbor-
no ohranjeno. Heine, Grillparzerjeva
dela, nerabljena. Poizvedbe brezpla-
čno (osebno): »Marstan«, Koroška 10.
798

Občina življenskih pokretašev,
okultistov, teozofov, vegetarijancev in
sličnih se ustanavlja. Pojasnila: Ured-
ništvo »Domačije«, Maribor, Koroška
cesta 10. 797

Nasproti kolodvora oddam s 1. aprilom
krasno neopremljeno sobo (event. z
manjšo vred), pripravna za pisarno.
Aleksandrova c. 45/I. 6. 749

Kam?
Na kolone, dobre vine, krofe in druge
tekočine; burgundec, traminec, ruži-
ca, sama dobra kapljica, zraven lepa
pesmica. Mariborski dvor, Mara Oset.
795

Kegle in kroglice
iz »lignum sanctum« kupite najceneje
pri J. Krabatu, Maribor, Grajski trg
št. 4. 794

Najstarejši zavod za črkoslikarstvo
na steklo, les, pločevino in zidovje.
Specialist za svetlobno reklamo na
steklo. Ustanovljen l. 1902. Odlikovan
l. 1922 z zlato medaljo. Gustav Philipp,
Maribor, Vetrinjska ulica 11. Načrti in
proračune na zahtevo. 411

Po dolgoletnem vdano prenašanem trpljenju je naša pre-
dobra mamica, stara mamica, tašča, sestra in teta, gospa

Jožefa vdova Cijan, roj. Mavrič

v 78. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti boguvidano
v petek zvečer ob 18. uri zapustila nas potrte v neizmerni ža-
losti.

Pogreb se vrši v nedeljo popoldne ob 16. uri iz mrtvašnice
mestnega pokopališča na Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo v
ponedeljek, 17. t. m. ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene in
v stolni cerkvi. 811

V M a r i b o r u, dne 15. marca 1930.

Josip, sin. Ela, roj. Nodus, snaha. Boris, Davorin, Nada, vnuki
ter ostali sorodniki.

Cene padajo!

Kava žgana

poznano najfinejše mešanice:
vse vrste pri kg Din 4.— ceneje!

Franck 1/2 Din 9.—

Kneip 1/2 Din 7.—

Sladkor v kockah Din 13.50

Kristal Din 12.—

Mast domača la Din 25.—

Moka la ogg Din 4.50

Riž „Splendor“ Din 7.—

Riž „Gigante“ Din 9.—

Riž Karolina la Din 11.—

Bučno olje la Din 16.—

Namizno olje fino Din 18.—

Makaroni Din 8.50

790

ŠPECIJALNA TRGOVINA ZA ZIVILA

JAŠ IN LESJAK, MARIBOR
ULICA 10. OKTOBRA ŠTEV. 2.

PARNA BARVARNA IN
KEMIČNA ČISTILNICA

PAVEL NEDOG DRAGO ROSINA

Gosposka ul. 33, telefon 2127
Razlagova ul. 22, telefon 2280

MOTVOZ

(špaga) 796

vrvi za perilo

vrvi za živino

štrange

oprti (gurte)

slamnjače

nudi najugodnejše

Maribor

Vetrinjska 26

Mehka drva

se radi pomanjkanja prostora
oddajo po Din 40.— za m³,
pri večjem odjemu po Din 35.— za m³.

Mariborska lesna industrija

A. L. DOMICELJ

Koroška cesta šte. 46. 807

EKSPORTNA HIŠA „LUNA“ LASTNIK: A. PRISTERNIK

Maribor, Aleksandrova cesta šte. 19

Za bližajočo se pomladansko sezijo in velikonočne praznike nudim bogato zalogo in sicer:
Otroške nogavice, par od Din 5.— naprej. črne, drap, sive, rjave in bele moške nogavice od Din 5.— naprej, damske
nogavice od D 7.— naprej, flor nogavice od D 12.— naprej. Za kakovost prevzamem polno garancijo! Nadalje nudim
vezenine pro m od D 75 naprej, čipke m od D 1.— naprej. Razni sukanec, prejšico za vezenje, šivanke, gumbe in
druge potrebščine za krojače in šivilje po brezkonkurenčnih cenah. Lastna pletilnica in predtiskarija. Srajce, spodnje hlače,
kravate, palice, dežnike v bogati izbiri po znižanih cenah. Otroške usnjene čevljičke in sandale ročno delo od D 24.— naprej.
Svilene trake od Din 1.— naprej. 765

Zahtevajte povsod „Večernik!“

Poiskusite naše nove pekarske specialitete

kakor: Stole a la cokosetto, sijajne v okusu in trajne

Samostanske rogličke iz francoskega testa

Pravi tirolski sadni kruh (ni za zamenjat z drugimi izdelki) v vsaki velikosti, trajen

Gasteirski prepečenec v vseh oblikah, izvrstno čajno pecivo, veselje vsake gospodinje

Pravi opatijski prepečenec, izvrstnega okusa

in naši vsestransko znani in priljubljeni orehovi roglički, požunjski upognjenci in vinske palčke, vančasti kolači itd.

Pekarna Schmid, Maribor, Jurčičeva ulica 6

Preprodajalci popusti!
Pošilja se na vse strani!

780

Za pomladansko sezono!

Crepe de chin v mod. barvah
 Crepe mongol v mod. barvah
 Crepe satin v modnih barvah
 Crepe georgette v mod. barvah
 Surova svila v modnih barvah

Vzorčasti crepe de chine
 Vzorčasti foulard
 Svila za perilo
 Svila za plašče

Svileni ovratniki za obleke,
 čipkasti ovratniki v najnovejših oblikah, gumba, čipke, traki ter vse potrebščine za šivilje in krojače

Modna trgovina „K nevesti“
F. Michelitsch
 Maribor — Gosposka ul. 14

ATELJE ZA PERILO
OLGA RUPNIK

se priporoča za izdelavo posteljnih pregrinjalk, stores, zaves, damskega-, moškega-, otroškega- in postelnega perila od enostavne do najfinejše izdelave.

Predtiskanje, ažuriranje, entlanje kakor tudi popravila svilenih nogavic.

Generalno zastopstvo svetovnih znamk

N.S.U.-Wanderer

in **ROYAL ENFIELD** motociklov model 1930

pri največji obratni sigurnosti in tpežnosti.

Mehanična delavnica in avtogaraža

DIRNBACHER IVAN, ZAGREB
 Gunduličeva 21

Popravila damskih klobukov

hitro, okusno in ceneno od Din 25.— naprej pri

ANA HOBACHER

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 11

Za pomladansko sezono!

Blaço za obleke kakor:
 Tweed, crepella v vseh modnih barvah

Popelin, ribs, kasha, vzorčasto blaço, blaço za bluže

Blaço za plašče in kostume:

Najnoveši tweed

Angeško blago

Modni ripsi

Kasha

Covercoat

Waterproof

Modni panama

Vsakovrstno podlogo za plašče in kostume

Modna trgovina „K nevesti“

F. Michelitsch

Maribor — Gosposka ul. 14

Pianine in glasovirje

prvovrstne, svetovnega slovesa LAUBERGER & GLOSS po najugodnejših cenah in najmanjših plačilnih obrokih. Vedno na zalogi v salonu glasovirjev

F. BODNER
 Maribor, Gosposka 2

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

Gramofoni	od Din 298— dalje
Mandoline	136—
Violine	95—
Citare	207—
Trombe	505—
Reces harmonika	85—

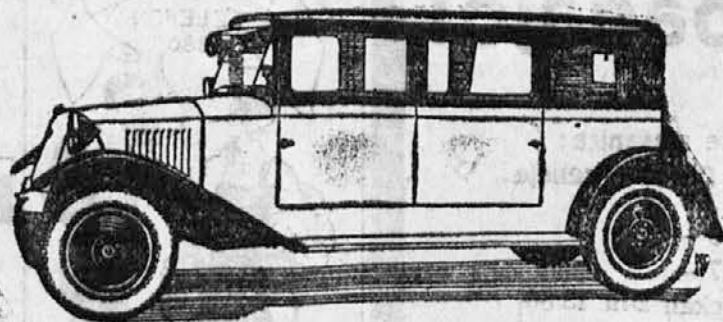
PRODAJALNA: TRG SVOBODE
 Nova Scherbaumova zgradba

NAJNOVEJŠI MODELI NIHALNIH OSI 1930.

LUKSUZNI VOZOV

SPECIJALNI TOVORNI VOZOV
 1 1/2 — 8 ton

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO

STIGER WERNER
 CELJE

2 cilindra
 4 cilindre
 6 cilindrov

ZASTOPSTVO INTERESENTOV ZA **MARIBOR**

Svetovno znan „**JUGOTEHNIKA**“
 šteditelj bencina Slovenska ul. 6

Plačila na male obroke!

779

Velika moda je prispela

za pomlad v veliki izbiri. — TWEED za plašče, kostume in obleke — Crepella v najmodnejših barvah, volneni georgette, crepp mongol, svileni georgette, bemberg-svila, crepp de Chine i. t. d. — Velika izbira moškega blaga za površnike in obleke

Dolček i Marini, manufakturna trgovina -- Maribor -- Gosposka ulica 27